

Kærunefnd vöru- og þjónustukaupa

Úrskurður uppkveðinn 13. október 2026 í máli nr. 57/2026

Kærunefndina skipa í þessu máli Hildur Leifsdóttir lögmaður, Hildur Ýr Viðarsdóttir lektor og Jón Rúnar Pálsson lögmaður.

I

Aðild og kröfugerð

Þann 3. mars 2026 barst kærunefnd vöru- og þjónustukaupa beiðni um úrskurð nefndarinnar („kvörtun“), frá X („sóknaraðili“), vegna ágreinings í viðskiptum við Y („varnaraðili“).

Sóknaraðili gerir kröfu um skaðabætur úr hendi varnaraðila, auk þess sem hún krefst þess að varnaraðila verði gert að fella niður kröfur vegna gámaleigu og reikninga sem hún telur vera umfram umsamið heildarverð. Jafnframt óskar sóknaraðili eftir því að kærunefndin taki afstöðu til og skeri úr um endanlegt uppgjör aðila. Þá gerir sóknaraðili kröfu um að varnaraðila verði gert að greiða kostnað vegna matsgerðar og endurgreiða sóknaraðila lögmannskostnað.

II

Málsmeðferð hjá kærunefndinni

Með tölvupósti, dags. 23. mars 2026, óskaði kærunefndin eftir því að sóknaraðili myndi leggja fram frekari gögn til stuðnings kröfu sinni. Frekari gögn og upplýsingar bárust frá sóknaraðila 24. mars 2026 og aftur 14. apríl 2026.

Framlögð gögn í málinu eru auk kvörtunar, yfirlit yfir kostnað og framgang, afrit af skriflegum samskiptum og bréfaskiptum aðila, skýrsla og gögn frá [...], reikningur vegna skýrslu [...], afrit af skriflegum samskiptum sóknaraðila við [...], innheimtubréf, reikningar, myndir, reikningur vegna lögmannskostnaðar, vinnuskýrsla lögmanns, sérupprættir, magnskrá, skrifleg samskipti við byggingarfulltrúa, skrifleg samskipti við eftirlitsaðila að verkinu, upplýsingar um jarðvinnu, leiðbeiningar frá [...], undirritaður verksamningur og samskipti við slökkviliðsstjóra vegna brunavarna.

III

Málsatvik og ágreiningsefni

Af gögnum máls verður ráðið að aðilar hafi samið um að varnaraðili tæki að sér að reisa stálreiðhöll að [...]. Samkvæmt undirrituðum verksamningi aðila, þar sem sóknaraðili er tilgreindur verkkaupi og varnaraðili verksali, sömdu aðilar um að varnaraðili tæki að sér jarðvinnu, gerð sökkla ásamt fyllingum og reisingu á stálvirki ásamt klæðningum. Þá skyldi varnaraðili taka að sér að útvega og setja upp hurðir og iðnaðarhurðir. Umsamið verkkaup samkvæmt framlögðum verksamningi var 31.100.676 krónur og innifalið í verkkaupi samkvæmt samningi var allur efniskostnaður, kostnaður við vinnu, vélar, áhöld, vinnubúðir/aðstöðu, tryggingar, flutninga til og frá verkstað, virðisaukaskattur og önnur lög- og samningsbundin gjöld vegna starfsmannahalds, tækjabúnaðar og fleira.

Af kvörtun sóknaraðila verður ráðið að ágreiningur sé á milli aðila um ýmsa þætti samningsins. Í kvörtun sinni tekur sóknaraðili fram að ágreiningurinn eigi undir fleiri aðila en einungis hluti hans falli undir lögsögu kærunefndarinnar.

Sóknaraðili gerir í fyrsta lagi athugasemdir við greiðslukröfur varnaraðila vegna verksins. Í kvörtun sinni tekur sóknaraðili fram að varnaraðili hafi krafist hann um greiðslur umfram umsamið heildarverð, án þess að gerð hafi verið skrifleg breyting á verksamningi aðila. Heildarkrafa varnaraðila nemi yfir 36.500.000 krónum og sé því um 17% hærri en umsamið heildarverð.

Sóknaraðili vísar meðal annars til kröfu varnaraðila vegna gámaleigu að fjárhæð 3.453.954 krónur, sem hann telur falla undir útgjöld sem séu innifalin í umsömdu heildarverði, sbr. ákvæði 5.2 í samningi aðila. Þá hafi varnaraðili gefið út reikning, sem sóknaraðili vísar til sem „December Invoice“, sem innihaldi annars vegar leiðréttingu vegna mistaka varnaraðila og hins vegar kröfur vegna verka sem sóknaraðili telur þegar innifalin í umsömdu heildarverði samkvæmt samningnum.

Aðila greinir jafnframt á um hvort kostnaður vegna frárennslis og brunavarna falli undir umsamið heildarverð. Sóknaraðili telur svo vera, enda hafi engir fyrirvarar verið gerðir um þann kostnað og um sé að ræða nauðsynlega útfærslu og lagalega skyldu.

Þá vísar sóknaraðili til þess að varnaraðili hafi krafist dráttarvaxta af framangreindum, umdeildum kröfum, auk kröfu að fjárhæð 1.196.051 króna sem að sögn sóknaraðila hafði ekki áður verið lögð fram og ekki hafi verið gefinn út sundurliðaður reikningur vegna. Sóknaraðili telur jafnframt að jarðvinna hafi verið ofreiknuð, þar sem uppgröftur hafi verið minni en sem nemur þeirri vinnu sem varnaraðili hafi krafist greiðslu fyrir.

Auk framangreinds vísar sóknaraðili til framlagðrar matsgerðar, sem unnin hafi verið af [...], sem að sögn sóknaraðila staðfesti tjón og galla á verkinu. Sóknaraðili vísar í því samhengi til þess að varnaraðili hafi ekki fylgt leiðbeiningum framleiðanda, [...], sem hafi leitt til ótímabærs slits, ryðmyndunar og skemmda á burðarvirki. Þá hafi komið fram gallar á vatnspéttingu sem einnig hafi verið staðfestir. Sóknaraðili telur jafnframt að varnaraðili hafi krafist greiðslu fyrir vinnu sem fólst í því að bæta úr þessum göllum.

Sóknaraðili gerir kröfu um að varnaraðila verði gert að greiða honum skaðabætur vegna rýrnunar á verðmæti byggingarinnar vegna meintra byggingarlegra og útlitslegra skemmda. Þá krefst hann þess að skorið verði úr um efni og umfang samnings aðila, þar á meðal hvað felist í umsömdu föstu heildarverði. Sérstaklega krefst sóknaraðili þess að viðurkennt verði að kostnaður vegna frárennslis og brunavarna falli undir samningsskyldur varnaraðila.

Jafnframt gerir sóknaraðili kröfu um að kröfur varnaraðila, sem hann telur órökstuddar eða óréttmætar, verði felldar niður. Vísar hann þar einkum til kröfu vegna gámaleigu, „December Invoice“ og kröfu sem merkt sé „Ógreidd samningskrafta“. Þá gerir sóknaraðili kröfu um að endanlegt uppgjör aðila verði ákvarðað og að eftirstöðvar, að fjárhæð 1.092.571 króna, komi til frádráttar þeim bótum sem varnaraðila beri að greiða honum. Loks krefst sóknaraðili þess að varnaraðila verði gert að endurgreiða honum kostnað vegna matsgerðar og úttektar [...], að fjárhæð 620.000 krónur, auk lögmannskostnaðar að fjárhæð 5.093 evrur sem sóknaraðili kveðst hafa lagt út vegna málsins.

IV Niðurstaða

Kærunefnd vöru- og þjónustukaupa starfar samkvæmt lögum nr. 81/2019 um úrskurðaraðila á sviði neytendamála og reglugerðar nr. 1177/2019 um kærunefnd vöru- og þjónustukaupa sem hvoru tveggja tóku gildi þann 1. janúar 2020.

Samkvæmt 1. gr. laga nr. 81/2019 er markmið þeirra að tryggja neytendum aðgang að skilvirkri og faglegri málsmeðferð við lausn deilumála utan dómstóla. Samkvæmt 1. mgr. 16. gr. laganna geta neytendur óskað eftir úrskurði nefndarinnar vegna ágreinings sem rís af sölu- eða þjónustusamningi, enda séu skilyrði laganna að öðru leyti uppfyllt.

Samkvæmt e. lið 2. mgr. 14. gr. laga nr. 81/2019 geta viðurkenndir úrskurðaraðilar og kærunefnd vöru- og þjónustukaupa vísað málum frá þegar kvörtun er metin ótæk til meðferðar hjá viðurkenndum úrskurðaraðila eða kærunefnd vöru- og þjónustukaupa. Þá geta viðurkenndir úrskurðaraðilar og kærunefnd vöru- og þjónustukaupa vísað málum frá ef meðhöndlun máls mundi á einhvern hátt skaða alvarlega skilvirka starfsemi viðurkennda úrskurðaraðilans eða kærunefndar vöru- og þjónustukaupa, sbr. f. liður 2. mgr. 14. gr. laga nr. 81/2019. Þá geta þeir vísað málum frá þegar virði kröfu er undir eða yfir skilgreindum fjárhæðarmörkum, sbr. d. lið 2. mgr. 14. gr. laganna, en nefndinni er samkvæmt 1. mgr. 5. gr. reglugerðar nr. 1177/2019 heimilt að vísa frá kvörtun ef virði þeirrar vöru eða þjónustu sem kvörtunin varðar er hærra en 5.000.000 kr.

Í athugasemdum með 14. gr. frumvarps þess er varð að lögum nr. 81/2019 segir m.a. eftirfarandi um f. lið lagaákvæðisins: „Ákvæðinu er ætlað að ná til þeirra tilvika þegar fyrirséð er að meðhöndlun máls muni hamla skilvirkni í starfi viðurkenndra úrskurðaraðila eða kærunefndar vöru- og þjónustukaupa. Sem dæmi um þetta má nefna þegar atvik máls eru mjög flókin eða yfirgripsmikil, mál krefst flókins lögfræðilegs mats, sérfræðipækkingar eða mats á erlendum réttarheimildum. Sé mál svo vaxið og málsmeðferðin veldur fyrirsjáanlega óhæflegri notkun á mannauði og fjármagni er líklegt að það eigi betur heima hjá dómstólum.“

Kvörtun sóknaraðila varðar samning um hönnun, jarðvinnu og byggingu stálreiðhallar en umsamið verkkaup samkvæmt framlögðum verksamningi var 31.100.676 krónur. Af kvörtun sóknaraðila og gögnum málsins verður ráðið að aðila greini á um hvort tilteknir verkþættir falli undir umsamið verkkaup, réttmæti viðbótarkrafna og reikninga, magn jarðvinnu og fjárhagslegt uppgjör. Þá heldur sóknaraðili fram tilteknum göllum á verkinu og gerir kröfu um skaðabætur vegna verðryrnunar og miðar í því sambandi við 15% af samningsverði.

Að mati kærunefndarinnar þarf við úrlausn málsins meðal annars að fara fram ítarleg greining á framlögðum gögnum, túlkun samnings, magnskrár, teikninga og samskipta aðila um breytingar á verkinu. Þá þarf að fara fram mat á því hvort og hvaða ágallar séu fyrir hendi og hvort sýnt hafi verið fram á tjón sem rekja megi til skaðabótaskyldrar háttsemi varnaraðila. Kærunefndin bendir á að málsmeðferð fyrir nefndinni er skrifleg og nefndin kallar ekki aðila eða vitni fyrir. Nefndin getur þó óskað skriflegra skýringa og gagna frá aðilum og í undantekningartilvikum kallað til aðila með viðeigandi sérkunnáttu, sbr. 3. mgr. 16. gr. laga nr. 81/2019, sbr. einnig 9. og 10. gr. reglugerðar nr. 1177/2019.

Kærunefndin bendir á að efnisleg úrlausn um kröfur sóknaraðila í málinu kalli á umfangsmikla greiningu og vinnu, enda eru atvik málsins gríðarlega yfirgripsmikil. Með hliðsjón af eðli, umfangi og flækjustigi málsins er fyrirsjáanlegt að meðferð þess

myndi krefjast verulegs tíma og sérfræðipækkingar og fela í sér óhæfilega ráðstöfun á tíma og fjármagni nefndarinnar. Slík meðferð myndi að mati nefndarinnar skaða alvarlega skilvirka starfsemi hennar. Við matið lítur nefndin meðal annars til þess að verulegur fjöldi mála er til meðferðar hjá nefndinni og að almennur málsmeðferðartími hjá nefndinni sé langur en markmið 1. gr. laga nr. 81/2019 er að tryggja neytendum skilvirka og faglega málsmeðferð. Þá er virði vörunnar og þjónustunnar sem um er deilt í málinu og fjárhæð þeirra krafna sem sóknaraðili gerir fyrir nefndinni gríðarlega hátt og töluvert umfram þá fjárhæð sem kemur fram í 1. mgr. 5. gr. reglugerðar nr. 1177/2019.

Með hliðsjón af framangreindu telur nefndin rétt að beita frávísunarheimildum d. og f. liðar 2. mgr. 14. gr. laga nr. 81/2019. Kvörtun sóknaraðila er því vísað frá kærunefnd vöru- og þjónustukaupa.

V

Úrskurðarorð

Kröfu sóknaraðila, X, er vísað frá kærunefnd vöru- og þjónustukaupa.

Málskotsgjald að fjárhæð 5.000 krónur verður endurgreitt sóknaraðila, sbr. a. liður 2. mgr. 13. gr. reglugerðar nr. 1177/2019 um kærunefnd vöru- og þjónustukaupa.

Hildur Ýr Viðarsdóttir
formaður

Hildur Leifsdóttir

Jón Rúnar Pálsson